

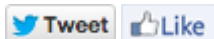

לקט כנסת לשבוע הקרוב | **حقوق الانسان في الكنيست - أخبار الكنيست للاسبوع القريب**

זכויות האדם בכנסת

האגודה לזכויות האזרח - לקט כנסת

חמישי, 9.7.2015

העבירו לכם את העדכון השבועי הזה ואתם רוצים להמשיך ולקבלו גם בעתיד? [להרשמה](#)
עדכון מהכנסת גם באנגלית [להרשמה](#)

עונש מוות למחבלים

הצעת חוק העונשין (תיקון - גזר דין עונש מוות למורשע ברצח בנסיבות טרור), התשע"ה-2015

ועדת השרים לענייני חקיקה | יום ראשון 12.7.2015 | קביעת עמדת הממשלה

עמדת האגודה: האגודה לזכויות האזרח מתנגדת בחריפות לעונש מוות, שהוא פגיעה בזכות הבסיסית ביותר – הזכות לחיים. גם כאשר מדובר במי שהורשעו ברצח ובנטילת חיים בעצמם, המדינה לא יכולה להרוג אותם.

היועץ המשפטי לממשלה כבר הבהיר שהוא מתנגד לחוק מטעמים משפטיים, ואפילו גופי הביטחון בישראל סבורים שעונש מוות למחבלים לא ירתיע אחרים מלבצע פיגועים, ולעומת זאת עלול להוביל להוצאה להורג של שבויים ישראלים.

עונש מוות הוא נושא שנוי במחלוקת במדינות רבות בעולם, בין היתר לנוכח הסיכון שיתברר בדיעבד שאדם שהוצא להורג איננו אשם, למרות שהורשע. מקרים כאלו כבר אירעו בעבר במדינות אחרות. במקרים אחרים, אסירים מורשעים המתינו שנים ארוכות לביצוע גזר הדין, ולמזלם הגדול זכאותם התבררה לפני שהעונש בוצע. הצעת החוק מבקשת לשלול אפילו את האפשרות הזו, ומונעת את המתקת העונש לאחר ההרשעה. פעולה כל כך קיצונית ובלתי הפיכה לא ראויה להיגזר על ידי בית משפט בישראל, או בכלל.

הרחבת העילות לפסילת מועמדות לבחירות לכנסת

הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון - הנטל להוכחת תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל) של חה"כ שרון גל ואחרים (1407/פ)

ועדת השרים לענייני חקיקה | יום ראשון, 12.7.2015 | קביעת עמדת הממשלה

עמדת האגודה: האגודה מתנגדת להצעת החוק. ההצעה מבקשת להרחיב את עילות הפסילה כך שאפשר יהיה ללמוד על התקיימות אחת מהעילות (שלילת קיום המדינה, גזענות, תמיכה בטרור) לא רק ממעשיו

האקטיביים של אדם גם מהתבטאויותיו. נוסף על כך מוצע להוסיף חזקה המעבירה את נטל הראיה לכתפי המועמד/ת, ולפיה מי שהשתתף בפעילות המהווה עבירה נגד מבצע צבאי של צה"ל, או שהביע בפומבי תמיכה בפעילות טרוריסטית או בלתי חוקית נגד מדינת ישראל או נגד אזרח מאזרחיה, בשל היותו אזרח ישראלי, יחשב כמי שיש במעשיו משום תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח אחרת.

דהיינו, ההצעה מבקשת לשייך למועמד או למועמדת תמיכה בטרור על סמך מעשים ואמירות שלו שאין קשר הגיוני והכרחי בין לבין תמיכה או השתתפות במאבק מזוין, דבר שיביא לפסילת אפשרותו להתמודד כמועמד בבחירות. ההצעה מבקשת להרחיב את סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת ללא הצדקה, ובאופן הפוגע באחת מזכויות היסוד החשובות ביותר בדמוקרטיה – הזכות לבחור ולהיבחר.

הפרטת ההוראה במערכת החינוך

העסקת עובדי הוראה בידי גופים מתווכים ("מורי קבלן") – דוח מבקר המדינה 65'ג, עמ' 907

הוועדה לענייני ביקורת המדינה | יום שני 13.7.2015 | דיון

עמדת האגודה (במסגרת הקואליציה הארצית להעסקה ישירה): ההפרטה המואצת של מערכת החינוך הציבורית, ובראשה הפרטת ההוראה, גובה מחיר כבד. דוח מבקר המדינה שפורסם לאחרונה מאשר כי במערכת החינוך יש כ-19,000 מורות קבלן, שהעסקתן מתאפיינת בתנאי שכר והעסקה נמוכים ובחוסר בטחון תעסוקתי, המובילים לפגיעה באיכות ההוראה. עוד מצוין המבקר כי בידי משרד החינוך אין מידע מקיף ואמין על אודות מורות הקבלן, הסמכתן והתאמתן, וכי המשרד אינו מפקח על איכות ההוראה ועל תנאי ההעסקה של המועסקים על ידי גופים מתווכים.

עמדתנו היא כי העסקה באמצעות גופים מתווכים פוגעת בתנאי ההעסקה, בזכויות הסוציאליות ובביטחון התעסוקתי של נשות ההוראה, פוגעת בתחושת השייכות של המורות, תורמת להיווצרות מעמדות בתוך חדר המורות, תורמת להגדלת הפערים החברתיים-כלכליים, פוגעת באיכות ההוראה ומייצרת אובדן יכולות וידע מקצועי במשרד החינוך. מטעמים אלו ועוד, יש להפסיק לאלתר את תהליכי ההפרטה במערכת החינוך ולהחזיר את המורות להעסקה ישירה. [להרחבה](#)

הרחבת סמכויותיהם של פקחים עירוניים

הצעת חוק ליעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה) (תיקון מס' 2 והוראת שעה), התשע"ה-2015 (מ/929) - הכנה לקריאה שנייה ושלישית - הצבעות - בהשתתפות השר לבטחון

פנים ח"כ גלעד ארדן

ועדת הפנים והגנת הסביבה | יום שלישי 14.7.2015 | הכנה לקריאה שנייה ושלישית - הצבעות

עמדת האגודה: ב-2011 החל פיילוט השיטור העירוני, שבמסגרתו הוקם ב-13 רשויות מקומיות מערך אכיפה עירוני שתפקידו לסייע למשטרה בפעולות למניעת אלימות. לפקחים העירוניים הוקנו סמכויות מורחבות, ובהן הסמכות לדרוש מאדם להזדהות והסמכות לערוך חיפוש על גופו. במהלך השנים, עוד לפני שתמה תקופת הפיילוט והוסקו ממנו מסקנות, הוספו לו עוד ועוד רשויות, כך שמספרן מגיע היום לכ-55. כעת מוצע לעגן את הסדר השיטור העירוני ולהפוך אותו לקבוע.

הרחבת סמכויות הפקחים מעלה בעיות וחששות כבדים: חשש להתנערות המשטרה מחובותיה בהתמודדות עם תופעת האלימות; חשש מפני העברת סמכויות ותפקידים שיטוריים לגורמים מחוץ למשטרה; העמקת חוסר השוויון בין רשויות מקומיות חזקות וחלשות, ועוד. נוכח הסכנות הטמונות בפיילוט, הכוונה הייתה לקיימו תוך פיקוח ומעקב צמוד של ועדת הפנים ושל הגורמים הרלוונטיים במשרד לביטחון פנים; אולם למרות הוראות החוק המחייבות זאת, לא הוגשו לוועדה כל הדיווחים, וגם אלה שהוגשו היו

חלקיים. יתרה מזאת, במהלך תקופת הפיילוט הצטברו עדויות על בעיות חמורות בהתנהלותו. בין היתר, מבקר המדינה ביקר באופן חריף ביותר את התנהלות הפרויקט בדוח משנת 2013, ולפני כשנה [פורסם](#) כי יחידת הביקורת של המשטרה גילתה ליקויים קשים בהתנהלותן של יחידות השיטור העירוני.

לעמדת האגודה, בטרם תוכל ועדת הפנים להחליט אם לאשר את הפיכת הפיילוט להסדר קבוע, עליה לדרוש מהשר לביטחון פנים ומהרשויות המקומיות שבשטחן פועל הפיילוט לקבל לידיה דיווחים מלאים ומפורטים על התנהלותו, כמתחייב מהחוק המסדיר אותו, ורק לאחר מכן להחליט על סמך הנתונים והממצאים. הפיכת הוראת השעה להוראת קבע, והרחבת הפרויקט בלא שנבחן, שמה ללעג את הפיקוח הפרלמנטרי על פעילות הרשות המבצעת, וסותרת את תכלית החוק, שנתכוון מלכתחילה ליצור מסגרת מוגדרת בזמן ובמקום שתאפשר לבחון את השלכות הפיילוט ואת משמעויותיו. [להרחבה](#)

חוק רשות מקרקעי ישראל

יישום חוק רשות מקרקעי ישראל

ועדת הכלכלה | יום שלישי 14.7.2015 | דיון

עמדת האגודה: מטרת הדיון לבחון את יישומו של חוק רשות מקרקעי ישראל. הערות האגודה שנשלחו לוועדה לקראת הדיון עוסקות בין היתר בדיוור ציבורי ובדיוור בר השגה, וכן בשקיפות ובשיתוף הציבור.

החוק מנחה את רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) להקצות קרקע לדיוור ציבורי, אולם מאז שהחוק התקבל לא הקצתה רמ"י קרקע כלשהי לטובת הדיוור הציבורי, ובכך הפכה את החוק לאות מתה. החוק גם מחייב את רמ"י להקצות קרקע לדיוור בהישג יד, אולם תיקון לחוק הגדיר את הדירות שייבנו במסגרת חובה זו באופן אבסורדי, שמרוקן את המושג "דיוור בר השגה" מתוכן.

לעניין השקיפות מדגישה האגודה כי להחלטות המתקבלות במועצת מקרקעי ישראל יש חשיבות עצומה – חברתית, סביבתית וכלכלית. הן משליכות על זכויות אדם, על השוויון בנגישות למשאב הקרקע ועל סוגיות של צדק חלוקתי. החוק לא שיפר את השקיפות של הרשות, שהיא עדיין אחד הגופים הפחות שקופים במינהל הציבורי. ההחלטות מובאות לעיון הציבור זמן קצר לפני הישיבה, וההחלטות מתפרסמות באתר, אך פרוטוקולים לא מתפרסמים. הישיבות אינן פתוחות לציבור וההחלטות לא מנומקות. אמנם למועצה יש משקיף מטעם הארגונים העוסקים בהגנה על הסביבה, אך אין נציגות לגופים שעניינם הגנה על אינטרסים חברתיים. כמו כן, החלטות המועצה מתקבלות ללא שימוע ציבורי מסודר וללא הליך מוסדר של שימוע התנגדויות.

הזנה בכפייה של אסירים שובתי רעב

הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 48) (מניעת נזקי שביתת רעב), התשע"ד-2014 - בהשתתפות השר לבטחון פנים ח"כ גלעד ארדן

ועדת הפנים והגנת הסביבה | יום שלישי 14.7.2015 | הכנה לקריאה שנייה ושלישית

עמדת האגודה: האגודה מתנגדת לאפשרות הקיימת בהצעת החוק להעניק טיפול, ובכלל זה האכלה של אסיר שובת רעב, בניגוד לרצונו ותוך שימוש בכוח. בכך מצטרפת האגודה לעמדתם של ארגונים בינלאומיים, של ההסתדרות הרפואית בישראל ושל ארגוני זכויות אדם, המתנגדים להאכלה בכפייה של שובתי רעב.

שביתות רעב של אסירים מציבות אתגרים משמעותיים בפני רופאים ובפני רשויות הכליאה. למרות זאת, קיימת הסכמה במשפט הבינלאומי ובקרב קהילת הרפואה, כי, ככלל, האכלה בכפייה של שובתי רעב בעלי כשירות מנטלית, המסרבים מרצונם החופשי לקבלת הטיפול, היא אסורה, מכיוון שהיא פוגעת בזכותו של

האדם לאוטונומיה על גופו ובכבודו, ומפרה כללי יסוד של אתיקה רפואית.

זאת ועוד, אנו רואים בחומרה רבה את מעורבותם של שיקולים הנוגעים לביטחון המדינה ושלומו הציבור ולשמירה על הסדר והביטחון בבתי הסוהר בהחלטה על מתן טיפול רפואי והאכלה בניגוד לרצון האסיר. השיקולים היחידים שיש לבחון בהחלטה על מתן טיפול לאסיר נוגעים למצבו הרפואי, לסכנה הנשקפת לחייו ולרצונו בקבלת הטיפול. במיוחד חמורה האפשרות הפתוחה בפני בית המשפט להתיר האכלה בכפייה וטיפול בניגוד לרצונו של אסיר שובת רעב על יסוד ראיות חסויות. לטעמנו, כל החלטה על מתן טיפול רפואי, ובכלל זה האכלה, צריכה להתקבל בידי צוות רפואי עצמאי בלבד, בהתאם לחוק זכויות החולה ולתנאים הקבועים בו למתן טיפול בהעדר הסכמת החולה. אין מקום למעורבותם של רשויות הכליאה ולאינטרסים שאינם רפואיים גרידא בהחלטות מסוג זה. [להרחבה](#)

אפליה במכירת דירות

1. גזענות בעיר מעלות: חברת "גליל מגורים" לא מוכרת דירות לערבים הצעה לדיון מהיר של ח"כ זוהר בהלול; 2. גזענות בעיר מעלות: חברת "גליל מגורים" לא מוכרת דירות לערבים הצעה לדיון מהיר של ח"כ עיסאווי פריג'; 3. גזענות בעיר מעלות: חברת "גליל מגורים" לא מוכרת דירות לערבים הצעה לדיון מהיר של ח"כ עפר שלח; 4. גזענות בעיר מעלות: חברת "גליל מגורים" לא מוכרת דירות לערבים הצעה לדיון מהיר של ח"כ איימן עודה

ועדת הפנים והגנת הסביבה | יום רביעי 15.7.2015 | דיון

עמדת האגודה: אפליה בדיור היא תופעה נפוצה בישראל, אשר פנים רבות לה – פעם היא מופנית נגד ערבים ופעם נגד יוצאי אתיופיה, פעם נגד חרדים ופעם נגד אנשים עם מוגבלות. לא פעם האפליה מוסווית וקשה לאתר אותה. יש למדינה כלים להיאבק באפליה, אם המדינה וחברי הכנסת יפעלו בנושא. בין היתר, אפשר:

- **להדק את הפיקוח על יזמים פרטיים שמתמודדים במכרזי בניה על קרקע ציבורית.** כך למשל, בעקבות עתירות האגודה לזכויות האזרח החליטה המדינה להוסיף לכל מכרזי הבניה הרוויה בקרקע מדינה סעיף האוסר על הזוכה לנקוט באפליה פסולה בעת שיווק הדירות, ולקבוע סנקציות על מי שיפר אותו. צעדים נוספים שאפשר לנקוט בהקשר זה הם, למשל: לערוך הסברה יזומה בקרב יזמים המתמודדים במכרז אודות החשיבות שמייחסת המדינה לאיסור האפליה; להורות במכרז על חובה לפרסם את פרויקט הדיור באופן נגיש ולהימנע מפרסום סלקטיבי; ולערוך בחינה מדגמית תקופתית של זוכים במכרזים באמצעות בוחנים יזומים – "טסטרים" – מטעם משרד המשפטים.
- **להדק את הפיקוח על חברות מסחריות בתחום הנדל"ן למגורים:** בין היתר – להבהיר כי חוק איסור הפליה במוצרים, שירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים חל גם על תאגידי נדל"ן המשווקים דירות באופן מסחרי; לערוך פעילות הסברתית בקרב חברות נדל"ן; ולנקוט בהליכים פליליים נגד גופים מפלים.
- **לפעול למיגור האפליה במכירה ובהשכרה של דירות על ידי אנשים פרטיים:** למשל – לקבוע בחקיקה איסור על אפליה במכירת דירה או בהשכרתה (למעט במקרים חריגים); להתנות מתן הטבות מס למשכירים פרטיים בהתחייבות להשכרה הוגנת, שתכלול בין היתר איסור אפליה; לאסור בחקיקה על מתווכי מקרקעין "לסנן" רוכשים, לפרסם מודעות מפלות, או להפנות לדירות רק בשכונות מסוימות ולא בשכונות אחרות; ולנקוט בצעדים משמעותיים נגד עובדי מדינה הקוראים להימנע ממכירה או מהשכרה של דירות לקבוצות אוכלוסייה מסוימות.

Website

Facebook

Twitter

YouTube

Instagram